

Z cizích revuí.

REVUE D'INFANTERIE.

V květnovém až prosincovém čísle Revue d'Infanterie 1933 (čísla 488—495) bylo kromě bibliografie a recensí zahraničních revuí uveřejněno celkem 34 samostatných článků, z nichž však jen asi šestina má přímý význam i pro našeho čtenáře. Z nich nutno na prvním místě uvést studii generála Debeneye: *Les Exigences de la Guerre de Matériel* (čís. 488).

Autor především konstatuje, že dnešní armády, ať pozemní nebo námořní nebo vzdušné, musí vyhovět požadavkům války materiální. Světová válka ukázala, že mírové sklady obsahují však jen malou část potřebného válečného materiálu a že nejdůležitější věcí v přípravě k válce je organizace přeměny obyčejného průmyslu v průmysl válečný. To se už dnes uznává tak, že sousedé pozorují u sebe podezřívavě i vývoj průmyslu zcela mírumilovného, vědouce, že nelze předvídati, nebude-li ho snad vzhledem k nějakému vynálezu využito ve válce. Za války pak jde průmysl i výzkumnictví zrychleným tempem vývoje; současně jde zrychleně i vývoj bojových metod, o jejichž účinnosti nemůžeme dnes ještě nic říci.

Válečný potenciál a zásoby materiálu. Lesklý termín „válečného potenciálu“ lze nahraditi skromnějším: normální průmyslová schopnost toho onoho státu. Válečný potenciál může ovšem svou „válečnost“ prokázati jen tehdy, přejde-li ze stavu latentního ve stav činný. Ale přeměna závodů průmyslu výhradně mírového na závody schopné vyráběti materiál válečný vyžaduje času jednoho až dvanácti měsíců, podle druhu výroby. Proto válečný potenciál v prvních týdnech mobilisace a války neposkytuje mnoho prostředků. Na onu transformační lhůtu se často zapomíná, když se ve jménu „mobilisace průmyslu“ chtějí v parlamentech snižovati položky na vybavení mírové armády.

Skutečnost je však docela jiná. Vliv mobilisace průmyslu se projeví postupně a ponenáhlu. Od prvních projevů až k nejvyšší výkonnosti bude stále stoupat. Ať už je však tento vliv jakýkoli, nesmíme během tohoto období spoléhati na mobilisaci průmyslu při výzbroji vojska; tuto výzbroj musíme míti hotovou a připravenou již v míru ve skladech. Průmyslová mobilisace je přímo závislá na době odporu, kterou může poskytnouti materiál již uložený ve skladech. Na druhé straně by byly sklady brzo

vyčerpány bez mobilisace průmyslu. Jeden činitel umožňuje válku zahájit, druhý v ní pokračovati.

Těsná souvislost obou těchto činitelů, jsouc prvním požadavkem materiální války, je však zároveň i velkým nebezpečím, neboť je výhodná především pro stranu útočící. Dokonalejší příprava u jedné strany může mít rychlé rozhodující účinky. Možnost tajné přípravy může svádět k tomu, aby se válka zahájila ve zvoleném, dávno předvídaném okamžiku. (Autor to nazývá „Guerre à échéance“.) Všechny mezinárodní smlouvy, směřující k udržení míru, pozbudou rázem ceny, zahnízdí-li se v některém státě ideologie, že příští vlády a generace nejsou vázány smlouvami vlád a generací minulých.

Dejme tomu, že by si nějaký stát, který ví, že své nároky může uplatnit jenom násilím, zvolil na př. tříletou lhůtu. Za tu dobu by zdokonalil co nejvíce svou výzbroj, nahromadil nejmodernější zásoby, připravil mobilisaci průmyslu, opatřil si potřebné množství surovin a jeden anebo dva měsíce před uplynutím lhůty uvedl v činnost takto připravenou válečnou průmyslovou výrobu. Je pravděpodobné, že by se útočník rázem ocitl ve velké výhodě nad napadeným. Tato výhoda by však potrvála i během války, neboť útočník by měl stále náskok před napadeným a tím i náskok a prioritu v užití nových neočekávaných bojových metod a proto i výhodu překvapení.

Autor považuje nebezpečí války v dané lhůtě za mnohem větší a také pravděpodobnější než nějaký útok z čista jasna malé armády z povolání, zesílené třebas i nejmodernějšími prostředky. Věnuje pak svou pozornost počtům vojska a významu množství, potíraje nesprávný, ale častý názor, že dokonalejší výzbroj a široké využití strojů dovoluje ušetřit na počtu lidí. Tank v první bojové čáře má sice osádku jen dvou mužů, ale vyžaduje v zádě, v týlu asi 46 lidí k ošetřování, udržování, zásobování. Letoun s pilotem a pozorovatelem zaměstnává v týlu a na letišti dohromady na 60 lidí. Množství materiálu na frontě nezmensilo počet obsluhy, jen ji jinak rozdělilo, do větší hloubky.

Kromě toho žijeme dosud v době, kdy hlavním bojovým prostředkem je střela. Použití střel má za následek, že ve výhodě je ten, kdo je početně silnější. Pojem číselné převahy se uplatňuje nejen v boji samém, ale i v taktice a strategii. Na evropských bojištích vyhrává na konec vždy větší počet. Z toho plyne, že nutno velmi nedůvěřivě pohlížeti na tendence, směřující k užití malých armád z povolání, byť sebe lépe vycvičených a vyzbrojených, a že je nutno mít co nejvíce vycvičených záloh. O tom není nikdo lépe přesvědčen než sám von Seeckt.

Pokud jde o budoucnost, soudí autor, že především pěchota změní svůj ráz. Jdeme vstříc pěchotě obrněné, vybavené množstvím zbraní s plochou i zakřivenou drahou, zbraněmi proti tankům a letadlům, obrněnými letouny. Jezdectvo bude mít koně jen u divisních přezvědých oddílů. Po prvních srážkách bude zařaděno buď mezi pěchotu nebo do všeobecných záloh. Dělostřelecko zvýší počet druhů děl, hlavně proti letadlům a rychlým obrněným vozidlům. Zvýší se počet druhů střeliva (plyn, dým a j.). Na budoucím bojišti nebude ani zvláštní pěchoty, ani zvláštního jezdeckta, dělostřelectva, ženijního vojska, bude zde jen bojový sled, vzniklý sloučením všech druhů materiálu, obsluhovaných prostě „bojovníky“ rozčleněnými zkrátka v „pluky“. Za nimi budou všeobecné zálohy, sloužící k vytvoření úsilí podle myšlenky manévru.

Pro nedostatek místa nemůžeme zde bohužel sledovat další autorovy vývoody o směru vývoje letectva a námořní moci, o organizaci národní obrany vzhledem k potřebám materiální války. Doporučujeme však článek k studiu.

Z dalších prací zasluhuje pozornosti článek plk. Hasslera: Les opérations de nuit (čís. 495, prosinec), který na podkladě několika historických příkladů ze světové války (mezi nimi je i dobytí Lutychu Němci r. 1914) ukazuje na zásady nočního boje. Zdůrazňuje zvláště nutnost a význam nočních přesunů, hlavně v pohybné válce, sloužících k přeskupení sil za účelem manévru.

Rumunský podplukovník Petrescu v čís. 492 (září) podává v článku Přehledka výcviku praporu a roty velitelem pluku v rumunské armádě podrobný program přehledky, trvající čtyři dni.

Článek mjr. Mathieu: Le problème de l'observation dans l'Infanterie (čís. 494, listopad) je vlastně teoretickým a didaktickým úvodem k řadě budoucích konkrétních příkladů organizace a činnosti pozorování v pěchotě v boji. Autor navrhuje u praporu dvě skupiny pozorovatelů a chce mít u každé kulometné roty a roty doprovodných zbraní nůžkový dalekohled na podstavci, přizpůsobeném potřebám pěchoty.

Článkem Aide-mémoire pour l'établissement d'un plan de feu podávají plk. Bussaux a mjr. Frédéric (čís. 495, prosinec) návod k pořízení přehledných pomůcek pro rychlé sestavení rozvrhu palby za všech okolností od družstva po rotu (pěši, kulometnou, doprovodných zbraní).

Články rázu všeobecného.*) Por. E. R.: Zápisník bojovníků v. (Kv., Č., P.) — Plk. Poupart: Poznámky, výroky a hesla. (S.) — Mjr. Deshories: Taktika a materiál — rakouská studie. (Z.) (Jde o článek pplk. dr. Rendulice Engelöste Probleme der Taktik z Militärwissenschaftliche Mitteilungen 1931.) — Por. Le Gonest: Automobilový salon a jeho vojenský význam. (P.) — Maršál Pétaín: Voják z roku 1914. (L.) (Řeč, proslovená maršálem v září 1933 při oslavě památky bitvy v Grand-Couronné 1914.) — Indentant Contillard: La Bruyère neboli o moudrosti vojenské. (Čs.)

Zbraně pěchoty, tanky, pojítka, doprovodné zbraně a j. Pplk. Tarrade: Spojení v obraně. (Č.) (Konkrétní studie v rámci pluku.) — Mjr. T.: Spojení v útoku (konkrétní studie v pluku). (P.) — Mjr. Cazeilles: Problém kulometů: holandský názor, dánské řešení. (Z.) (Jde o studii dánského plk. Halvora Jessena o kulometech Madsen a o názory mjr. Bakkeru na nahrazení těžkých kulometů lehkými s podstavcem.) — XX: Úvahy o boji moderních tanků. (Ř.) Účinná neutralisace daného pásma terénu tanky trvá jen potud, pokud tam tanky jsou (nebo nablízku). Pomalé tanky mohou bojovat jen v jedné linii a nemohou působiti v celé hloubce nebezpečné a viditelné sestavy nepřátelské pěchoty. Sebe rychlejší tank postupuje pomalu, jakmile skutečně bojuje. Rychlé tanky dovolují obsáhnouti najednou celou hloubku nebezpečné a viditelné části nepřátelské pěchotní sestavy. — Gen. Challéat: Prostřelování pancířů. (Č.) Teoretické úvahy o pušce německého vynálezce Gerlicha a vlivu velkých rychlostí střely na průraznost pancířů.

Taktika. Mjr. X.: Pěchota v obraně (konkrétní studie). (Kv., Č.) — X.: Horské operace v Maroku. (Čc., S.) — Gen. Challéat: Spojení mezi pěchotou a dělostřelectvem: iluze a realizace. (S.) (Úvahy o vlastnostech pěchotního děla.) X.: Výpad podle italského námětu. (Z.) — Plk. Hoeltz: Německé náměty pro zkoušky kandidátů služby v gen. štábu. (Z.) Náměty pro t. zv. Wehrkreisprüfung — čtyři z aplikační taktiky, dva z teoretické taktiky, úloha z topografie.) — Mjr. M.: Ústupový boj — ústup r. 1918 (historický příklad). (Ř.) — Mjr. X.: Řešení úlohy z taktiky pro přijímací zkoušku do pařížské válečné školy. (Ř.) — Mjr. T.: Výpad a spojení při něm. (Ř.) — Mjr. Z.: Pěchota v útoku na zběžně upravené postavení (konkrétní studie). (L.) — Por. Aibý: Užití obrněných vlaků. (L.) Užití útočné. Obrana proti nim. Tři historické příklady jako příloha.

*) Zkratka za článkem značí Kv. = květen, Č. = červen, Čc. = červenec, S. = srpen, Z. = září, Ř. = říjen, L. = listopad, P. = prosinec, t. j. příslušný sešit ročníku 1933, v němž článek vyšel.

Historické články. Gen. Chauvineau: Vauban jako válečník. (Cc.) — Rob. Laulan: Château-Thierry: 2. září 1914. (L.) — Plk. Hurault de Ligny: Marocká divise v bažinách Saint-Gond (5.—10. září 1914). (Cc., S.) — Gen. Levanier: 12. p. divise vednech 21. a 22. srpna 1914 (prostor Etain, 6. arm. sbor). (Kv.)

Plk. P—k.

Literární přehled.

Nový francouzský předpis pro kulometné jednotky pěchoty. Nový francouzský předpis pro kulometné jednotky pěchoty z 2. srpna 1932 byl vydán na sklonku roku 1933 pod názvem „Instruction pour les Unités de mitrailleuses d'Infanterie du 2 août 1932.

V úvodě se praví, že vydání předpisu bylo vynuceno vydáním nového Cvičebního řádu pro pěchotu z r. 1928—1930. Hlavní změny v novém kulometném předpisu se týkají organizace výcviku, která byla nově stanovena vzhledem ke zkrácení presenční služby a úpravy střeleckého výcviku, jež byla provedena podle střeleckého řádu z r. 1930. Konečně bylo nově stanoveno přestřelování a prostřelování, jež je nyní podáno přesněji a podrobněji.

Pro střelbu na velké dálky se předvidá v blízké době zavedení nového materiálu pro zaměřování a střelbu.

Předpis je rozdělen na 3 části.

První část pojednává o veškerém kulometném materiálu (kulomet, podstavec, střelivo, náhradní součástky, pomůcky a potřeby pro střelbu, materiál pro střelbu proti letadlům, materiál pro dopravu kulometů a střeliva) a o sedlání a zapřahání koní a o péči o koně.

Druhá část obsahu je výcvik technický. Jsou v ní uvedeny vlastnosti těžkého kulometu, organizace kulometných jednotek a jejich výzbroj, organizace a rozdělení výcviku a způsob pořadového, technického a průpravného výcviku jednot-

livce, kulometného roje, družstva, čety a roty. Dále je v této části stať o střelbě přímé, pojednávající zvláště také o střelbě připravené, o střelbě nepřímé s mířidly a o střeleckém výcviku. Následující stať je věnována obhlídkám a přípravě střelby, řešení problému přestřelování terénních překážek a opravám zamíření. Dále je probrána v samostatné stati vlastní střelba nepřímá, a to připravená podle mapy nebo plánu nebo bez mapy, a střelba protiletadlová.

Třetí část je nazvána: „Kulometné jednotky v boji“. Obsahuje zásady použití různých druhů paleb a použití kulometů v útoku a v obraně. Dále se v ní mluví o jednotlivci v boji a o družstvu, četě a rotě v boji. Každá hlava této stati je ukončena programem bojových cvičení a praktickou metodou jejich nácviku. Na konci předpisu jsou obsaženy přílohy, obsahující závody a hodnocení kulometníků, topografickou přípravu nepřímé střelby, úpravu palebných stanovišť a různé vzory.

Ve zvláštním svazku, který je částí předpisu, jsou obsaženy všechny tabulky a abaky, jichž je třeba k přípravě a provádění kulometných střelb.

V předpise je obsaženo vše, čeho je třeba ke kulometnému výcviku u roty, na rozdíl od našeho a německého pojetí, podle něhož je tato látka rozdělena v předpisů několik.

Podrobné pojednání o předpisu a jeho srovnání s našim bude zpracováno zvlášť.

Pplk. Boček.